

Kvinderne og Hjelpekassearbejdet.

Da vi i 1907 fik den ny Lov om kommunale Hjelpekasser til Afløsning af de gamle fri Fattigkasser, var der særlig to Ting, der karakteriserede de ny Bestyrelser i Forhold til de gamle. Det var den rent numeriske *Forøgelse* af Arbejdskraften fra det Tretal, der forhen ikke kunde fraviges, til et Mindreal af fem med Ret for Kommunerne til ubegrænset Forøgelse, eftersom de specielle Forhold skønnedes at kræve det. Dernæst var det den delvis kvalitative *Ændring* — om jeg saa tør sige — af Arbejdskraften derved, at Kvinderne blev draget med ind i Virksomheden.

I hvilket Omfang dette skete, foreligger der ikke nogen officiel Opgørelse af; men af de Oplysninger, jeg i sin Tid indhentede, og som ogsaa blev omtalt her i Bladet, syntes det at fremgaa, at der af ialt noget over 7000 Bestyrelsesmedlemmer ud over Landet var valgt omkring 2500 Kvinder. I omtrent $\frac{1}{10}$ af Landkommunerne blev de helt forbigaaede, men til Gengæld blev de i $\frac{1}{5}$ valgt ind som Flertal, og i nær op mod Halvdelen valgte man dem ind som det størst mulige Mindretal, d. v. s. 2 af 5, 3 af 7 o. s. v. I Byerne valgtes der vistnok Kvinder ind overalt, og de udgjorde der 44 % af alle Bestyrelsesmedlemmer.

Dette er alt i alt et Resultat, som det er værd at mærke sig og fremhæve, fordi der ikke — saa vidt mig bekendt — paa langt nær kan opdrives noget tilsvarende dertil andet Sted. Hvor man i andre Lande har lovmedholdelig Adgang til at vælge Kvinder ind i Bestyrelsen af Institutioner under Forsørgelsesvæsenet, har man i Reglen kun benyttet sig deraf i ringe Udstrækning. — Første Gang vi har haft Lejlighed til at vælge paa dette Grundlag, valgte vi altsaa Kvinder ind i et Antal af mellem $\frac{1}{3}$ og $\frac{1}{2}$ af samtlige Bestyrelsesmedlemmer.

Det kan vel derfor have sin ret store Interesse at faa et Indtryk af, hvorledes man fra forskellige Sider bedømmer denne Kvindernes Deltagelse i Virksomheden. De tre første Aar er gaaede. Det er vel ikke nogen lang Tid, dog tilstrækkelig til, at man kan have dannet sig et Skøn over, hvad det betyder, at Kvinderne er kommet med. Med et Foredrag for Øje, som jeg

forud for Foraarets Hjelpekassevalg holdt i en Del Byer, udsendte jeg derfor en Forspørgsel til en Række Kvinder og Mænd, som jeg vidste deltog med Interesse i Arbejdet, og som repræsenterede forskellige sociale Lag, forskellige Anskuelser, By og Land o. s. v. Det er paa Grundlag af de herpaa modtagne Besvarelser — for hvilke jeg bringer Brevskrivelserne min Tak — jeg i det følgende skal søge at besvare Spørgsmaalet om, hvorledes Kvinderne har virket i Hjelpekasserne. Pladshensyn nødvendiggør en stærk summarisk Redegørelse, saa jeg kun i ringe Omfang kan benytte mig af Citater.

Mit første Spørgsmaal til Kvinderne var: Kan der efter Deres Erfaring gives en særlig Karakteristik af Kvindernes Arbejde i Forhold til Mændenes, f. Eks. i deres Syn derpaa, m. H. t. Sikkerhed i Bedømmelse af Trang o. s. v.? Og Mændene spurgte jeg, om der efter deres Erfaringer kunde tillægges Kvindernes Medvirkning en særlig — heldig eller uheldig — Indflydelse paa Bestyrelsesarbejdet; om de arbejdede med større eller mindre Interesse end deres mandlige Kolleger; om deres Sikkerhed i Undersøgelsen af en Sag og den derpaa hvilende Bedømmelse af Trangen; om de muligvis lettere lader sig foresnakke af en Ansøger end Mændene.

Fra saavel mandlig som kvindelig Side er det fremhævet, at det ikke her drejer sig om Mand eller Kvinde. De sidstes Arbejde adskiller sig ikke som karakteristisk fra de førstes. Det er et Spørgsmaal om Indøvelse i Arbejdet. Med Erfaringerne kommer Sikkerheden, og derfor vil maa-ske foreløbig Mændene i Almindelighed have et Plus paa deres Side, da de gennem Aarene er blevet mere indøvet i offentlig Virksomhed.

Det er dog ikke alle, der vil gaa ind paa denne Forskellighed. Ogsaa her træffer man det ikke ukendte om Kvindernes varme Hjerter og Mændenes kolde Hjerner — Følelsen og Forstanden — der hver fra sin Side giver Arbejdet sit Karakterpræg.

Er det saaledes tvivlsomt, om der kan gives en særlig Karakteristik af Kvindernes Virksomhed, saa synes man fra alle Sider enige om, at de har deres Speciale